

Föreningsmotion

Stärk den Socialdemokratiska folkrörelsen

Partiernas interna demokrati är en oumbärlig del av den svenska demokratin. Partierna är den struktur via vilken vi medborgare kan engagera oss för att påverka politikens utformning och samhällets utveckling, och få mandat att utöva offentlig makt. Omfattningen av partiernas interna demokrati påverkar i vilken utsträckning svenska medborgare faktiskt åtnjuter dessa demokratiska rättigheter. Därför är det viktigt att hela tiden utveckla och ompröva interna strukturer i vårt eget parti; för att stärka beslutsprocesser och höja värdet av partimedlemskap.

Den interna demokratin i vårt parti har även en naturlig roll i hur vi vill förändra samhället. Det Socialdemokratiska Arbetarepartiet är en historisk folk- och arbetarrörelse. Vårt parti grundades i syftet att ge folkflertalet en röst i den svenska politiken och en möjlighet att påverka samhället. Det senaste seklet har vi tillsammans skapat en av världens starkaste socialdemokratiska folkrörelser.

Men det går inte att enbart leva på gamla meriter. Partidemokratin måste ständigt utvecklas för att hänga med i samhällsutvecklingen. Denna motion syftar till att lägga fram ett antal praktiska förslag som kan öka den interna demokratin i vårt parti i praktiken.

För att nå dit krävs:

- Stärkt partikongress
- Tydligare ansvarsutkrävande
- Mer transparens och inflytande över val av partiets företrädare

Stärkt partikongress

Kongressen är vårt partis högsta beslutande organ. Det är också vår enda nationella mötesplats. Partikongressen är det enda beslutande forum dit ombud väljs genom öppna direktval, och det enda direkta forum för formellt ansvarsutkrävande. Kongressen har en central funktion i vår partidemokrati, och att göra den så funktionell, lättillgänglig och demokratisk som möjligt gör stor skillnad för vår interna demokrati och vår förmåga att utveckla politik.

Återinför kongress vartannat år

På den senaste partikongressen i november 2021 togs beslut om att enbart hålla kongress var fjärde år. Tidigare har partiet hållit kongress vartannat år, ett beslut som togs med anledning av att partistyrelsen mer ofta än sällan kallat till extrakongresser mellan ordinarie kongresser. Därför ansågs det bättre att ha ordinarie kongress vartannat år; åren före och efter nationella val.

I juli 2022 har redan flera andra kongressbeslut blivit utdaterade och partiet har annonserat att man ska ta fram ett nytt internationellt program. Detta beror bland annat på det ryska aggressionskriget i Ukraina, och visar på att i en föränderlig tid behöver vårt parti ha mer regelbundna plattformar för att utveckla och komma överens om vår politik. Vi behöver därför återinföra systemet med kongress vartannat år. Kongress vartannat år ger också möjlighet till uppföljning av genomförandet av kongressbeslut vid en tidpunkt där det finns gott om tid att genomföra reformer innan nästa val.

Korta tiden för att kalla till extrakongress

Under våren 2022 blev det tydligt att vårt parti inte har några välfungerande formella strukturer för att hantera snabba men stora beslut mellan kongresser. Den interna förankringsprocessen kring frågan om ett svenskt Natomedlemskap lämnade många medlemmar besvikna. Frågan om extrakongress väcktes av medlemmar och föreningar, men avslogs av partistyrelsen med argumentet att kallelse till extrakongress enligt partistadgan måste sändas sex månader i förväg och den tiden inte bedömdes finnas. Mot bakgrund av den uppstådda situationen är det påkallat att ändra partistadgans direktiv om hur lång framförhållning en kallelse till extrakongress måste ha. Ska vårt parti kunna hänga med i samhällsutvecklingen och samtidigt vara en demokratiskt förankrad folkrörelse så behöver vi kunna vara mer flexibla. Tiden för att kalla till en extrakongress bör därför kortas till tre månader i förväg.

Underlätta kontakt och idéutbyte mellan valda kongressombud

Syftet med kongressen är att ombud från hela landet ska kunna mötas, utbyta idéer och komma överens om vår gemensamma politik. Mötet och kontakten mellan ombuden är centralt. Det finns få, om några, andra mötesplatser där medlemmar från hela landet möts. Samtidigt är tiden under kongressen knapp och det är helt nödvändigt att kunna göra ett ordentligt förarbete inför kongressen för att kunna samarbeta. Det är därför önskvärt att partiet gör det så lätt som möjligt för alla kongressombud att etablera kontakt med varandra så snart ombudsvalen färdigställts. Det bör ske genom att alla ombud får tillgång till nödvändig kontaktinformation till varandra. Detta kan och ska självfallet ske i enlighet med GDPR genom att alla ombud ger sitt medgivande. Så sker på många fackförbunds kongresser med goda resultat och utan några problem med GDPR.

Öka transparensen kring inskickade motioner och yrkanden

Under föregående kongress var det omöjligt för kongressombuden att ta del av varandras motioner och yrkanden, trots att dessa skickats in digitalt och synliggjorts för partistyrelsens företrädare och mötets presidium. Ett sådant tillvägagångssätt försämrar delegationernas möjlighet till idéutveckling och bidrar till att majoriteten av besluten avgörs utanför plenum. För att ta reda på vad kamrater från andra delegationer tycker krävs tidsödande och mödosamma sonderingar utanför det faktiska mötet. Kongressens ombud bör undantagslöst ges samma överblick över de inskickade yrkandena som presidiet. Ett sådant tillvägagångssätt demokratiserar och effektiviserar inte bara partikongressens förhandlingar utan är essentiellt för att kunna stå upp som en demokratisk och transparent folkrörelse.

I Stockholm stads representantskap så används med mycket goda resultat den digitala plattformen VotelT, där alla motioner och yrkanden tillgängliggörs för alla ombud i god tid.

Detta är ett föredömligt arbetssätt som borde tillämpas vid partikongressen. En sammanhållen digital plattform bör användas för kongressen där kontaktuppgifter till alla kongressombud finns samt alla motioner och yrkanden finns tillgängliga för såväl ombud, partistyrelse och presidium.

Skilj på uppdrag för partistyrelsen och partidistriktet

Det måste vara strikt åtskillnad mellan uppdragen att vara partistyrelsens föredragande och att vara kongressombud. Uppgiften i de olika rollerna är olika: kongressombud ska företräda sina distrikt och medlemmars motioner och partistyrelsens föredragande företräder partistyrelsens förslag. Därför är det en rimlig princip att dessa två roller inte sammanblandas under en kongress.

Ett tydligare ansvarsutkrävande

Ansvarsutkrävande är centralt i en representativ demokrati. Ett av de viktigaste instrumenten för ansvarsutkrävande i vårt parti är verksamhetsberättelsen, samt granskningsutskottets arbete med att granska både partiets arbete och ekonomi inför kongressen och avge rekommendation för ansvarsfrihet eller ej.

Partiets verksamhetsberättelse fokuserar i nuläget i stor utsträckning på vad som gjorts och skett i partiet under året, men har ingen tydlig utgångspunkt i kongressens riktlinjer och motionsbeslut. Vad som gjorts och skett ställs alltså inte i relation till vad kongressen beslutat. Detta gör det svårt och tidsödande för medlemmar och kongressombud att följa upp och utkräva ansvar för huruvida den politik som kongressen beslutat om faktiskt genomförts av partiledningen under mandatperioden.

Verksamhetsberättelsen behöver tydligt redogöra för vilka av kongressens beslut som partiledningen drivit och/eller genomfört, och vilka beslut som inte genomförts och isåfall varför. Verksamhetsberättelsen behöver bli mer mål- och resultatstyrd i dess bästa och mest transparenta bemärkelse. På så sätt blir det möjligt för medlemmar, kongressombud och partiledning att ha en dialog om partiets förda politik med utgångspunkt i kongressens riktlinjer och motionsbeslut.

Mer transparens och inflytande över val av partiets företrädare

I jämförelse med flera andra svenska partier, europeiska systerpartier och Socialdemokraternas ungdomsförbund SSU präglas vårt partis val av partiordförande och partisekreterare av mindre transparens och medlemsinflytande. Många andra partier gör det möjligt för flera personer att ställa sig till förfogande och kandidera öppet till olika förtroendeposter. Detta gör det möjligt för fler medlemmar i partiet att skapa sig en uppfattning om olika möjliga företrädare och viljeinriktningar som finns, och för en bredare förankring i valberedningens arbete. Ett sådant tillvägagångssätt ger också de förtroendevalda ett starkare demokratiskt mandat.

Kongressen är förvisso partiets högsta beslutande organ, och våra förtroendevalda ska genomföra partiets politik. Samtidigt är det självklart att personliga övertygelser och erfarenheter också påverkar vilka tolkningar eller prioriteringar som partiets företrädare gör av kongressens beslut. I och med de långa tidsfristerna mellan kongresser, tillsammans med

den snabbt föränderliga samhällsutvecklingen, koncentreras makt till partiets centrala företrädare. Vilka som företräder vårt parti har därför omfattande betydelse. Mot den bakgrunden bör transparensen öka och medlemmarna få större möjlighet till deltagande och inflytande över dessa processer.

Även om formella hinder saknas för kandidater att offentliggöra sin kandidatur finns det murar i partiets internkultur som gör en sådan kandidatur i praktiken omöjlig. För att bryta den kulturen krävs en förändring i processen för hur partisekreterare och partiledare väljs.

Partidistriktet bör därför tillsätta en arbetsgrupp som ska genomlysna processen vid nyval av partiordförande och partisekreterare. Arbetsgruppen bör särskilt titta på frågan om öppen medlemsomröstning utifrån lärdomar från systerpartier runtom i Europa samt undersöka alternativa förslag som skulle kunna bryta de internkulturella murar som finns för fler än en kandidat att ställa upp. Arbetsgruppen ska återrapportera till Stockholms representantskap för att där kunna diskutera och besluta hur förslag ska tas vidare i partiet.

Vi yrkar därför:

1. att Socialdemokraterna i Stockholm verkar för ett återinförande av systemet med kongress vartannat år.
2. att Socialdemokraterna i Stockholm verkar för att förändra partiets stadga § 4 Moment 3 om att tiden för kallelse till extrakongress från sex månader till minst tre månader innan extrakongress hålls.
3. att Socialdemokraterna i Stockholm verkar för att kontaktinformation till alla kongressombud alltid delges alla ombud vid socialdemokratiska partikongresser så snart ombudsvalen är färdiga.
4. att Socialdemokraterna i Stockholm verkar för att ombud, partistyreelse och presidium vid partikongressen ges samma tillgång till och överblick över alla motioner och yrkanden.
5. att Socialdemokraterna i Stockholm verkar för att uppdraget som partistyrelsens föredragande inte kan kombineras med uppdraget som kongressombud.
6. att Socialdemokraterna i Stockholm verkar för att utformningen av partiets verksamhetsberättelse förändras med ökat fokus på genomförandet av kongressens beslut.
7. att Socialdemokraterna i Stockholm tillsätter en arbetsgrupp som ges i uppdrag att genomföra en genomlysning av processen för hur partiordförande och partisekreterare väljs vid en nyvalssituation. En sådan genomlysning bör belysa för- och nackdelar av system med öppen medlemsomröstning samt undersöka alternativa förslag som skulle kunna bryta de internkulturella murar som finns för fler än en kandidat att ställa upp.
8. att Socialdemokraterna i Stockholm ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen.

9. att Socialdemokraterna i Stockholm skickar motionen vidare till övriga partidistrikt och partistyrelsen för kännedom.

S-föreningen Reformisternas motion har tagits fram enligt diskussion på föreningens årsmöte och efter remiss hos medlemmar samt på medlemsmöten.